

Sygn. akt III RC 351/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2017 r.

Sąd Rejonowy w. T. III Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący Sędzia SR Ewa Stępień

Protokolant st. sekr. sąd. Janina Ryszczuk

Po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 września 2017 r. w T..

sprawy z powództwa: W. W. (1)

przeciwko: J. W. (1)

o: ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

I. ustala, że obowiązek alimentacyjny powoda W. W. (1) wobec jego syna pozwanego J. W. (1), ostatnio ustalony wyrokiem Sądu Rejonowego w. T. z dnia 03 czerwca 2009r. w sprawie (...) na kwotę po 300,- zł miesięcznie wygaś z dniem 14 kwietnia 2017r.

II. nie obciąża pozwanego kosztami procesu, od których zwolniony był powód.

Sygn. akt III RC 351/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 14 kwietnia 2017 r. W. W. (1) wnosił o ustalenie, że jego obowiązek alimentacyjny względem pozwanego J. W. (1) wygaś.

W uzasadnieniu wskazał, iż od momentu ukończenia przez pozwanego (...) lat nie ma z nim żadnego kontaktu. Według jego wiedzy pozwany nie kontynuuje nauki

Na rozprawie w dniu 14 września 2017 r. powód podtrzymał pozew i wniósł o uchylenie jego obowiązku alimentacyjnego względem pozwanego z dniem 01 października 2016 r.

Pozwany na rozprawie w dniu 14 września 2017 r. wyraził zgodę na uchylenie obowiązku alimentacyjnego z dniem wniesienia pozwu przez powoda.

Sąd ustalił co następuje:

J. W. (1), urodzony (...) jest dzieckiem pochodzącym ze związku nieformalnego M. T. i W. W. (1).

/okoliczność bezsporna, akt urodzenia dziecka k. 3, akt (...)

Po raz ostatni alimenty od W. W. (1) na rzecz J. W. (1) ustalone zostały wyrokiem Sądu Rejonowego w. T. z dnia 3 czerwca 2009 r. w sprawie (...). Wyrokiem tym podwyższono alimenty od W. W. (1) na rzecz J. W. (1) z kwoty po 200,- zł miesięcznie do kwoty po 300,- zł miesięcznie.

/dowód: wyrok z dn. 3 czerwca 2009 r. – k. 17-18 akt (...) SR w. T./

J. W. (1) miał wówczas (...) lat i uczył się. Chorował na alergię i astmę.

Matka J. W. (2), M. T., pracowała jako pomoc kuchenna i zarabiała ok. (...) zł netto miesięcznie.

W. W. (1) przebywał wówczas na rencie.

/dowód: akta (...) SR w. T./

Powód W. W. (1) ma obecnie (...) lat. Otrzymuje rentę w wysokości (...) zł miesięcznie. Renta pomniejszona jest o składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Dodatkowo z renty potrącane są kwoty na poczet alimentów na rzecz J. W. (1) oraz potrącenia administracyjno-sądowe. Ostatecznie do wypłaty pozostaje W. W. (2) kwota 502,- zł miesięcznie

Dodatkowo W. W. (1) zbiera złom i makulaturę oraz podejmuje drobne prace dorywcze, z czego otrzymuje dodatkowo dochód ok. (...) zł.

W. W. (1) mieszka sam w domu jednorodzinnym. Na koszty utrzymania domu składają się koszty ok. 1.200,- zł raz na 4 miesiące. Na leki dla siebie powód wydaje 80-100,- zł, miesięcznie, na telefon 30,- zł miesięcznie.

Jest właścicielem samochodu. Na jego ubezpieczenie wydaje 1.100,-zł, na paliwo wydaje ok. 100,- zł miesięcznie.

Ma zadłużenie komornicze na kwotę ok. (...) zł.

/dowód: przesłuchanie W. W. (1) k. 52v./

J. W. (1) ma obecnie (...) lat. Do 10 października 2017 r. był uczniem (...) Szkoły Zawodowej nr (...) w T.. Następnie nie chciał kontynuować edukacji i przestał chodzić do szkoły. Postanowił zrobić kurs na wózki widłowe. Kurs ten trwał około 4-5 tygodni, był finansowany przez matkę pozwanego. W tym czasie J. W. (1) przebywał w domu i był na utrzymaniu matki, oraz do wysokości alimentów na utrzymaniu ojca. Obecnie pozwany jest w trakcie robienia kursu prawa jazdy, również finansowanego przez matkę.

Pomiędzy jednym kursem a drugim podjął pracę dorywczą na rusztowaniach, która trwała dwa tygodnie. Od stycznia do czerwca nie podejmował żadnych prac.

Nie jest zarejestrowany jako bezrobotny.

J. W. (1) nie ma zawodu. Nie kontynuuje nauki. Pozwany liczy na to, że uzyskanie prawo jazdy umożliwi mu podjęcie pracy np. jako kurier, albo na wózkach widłowych, bowiem do wyjazdu wózkiem poza magazyny niezbędne jest prawo jazdy.

J. W. (1) nie ma kontaktu z ojcem, od trzech lat wcale go nie widział.

/dowód: zaświadczenie ze szkoły k. 7,

- przesłuchanie J. W. (1) k.52v

- zaświadczenie z PUP – k. 49./

Sąd zważył, co następuje

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy w postaci dokumentów dołączonych przez powoda, dokumentów zebranych w aktach sprawy (...) i (...) Sądu Rejonowego w. T. oraz dowód z przesłuchania stron.

Sąd uznał za wiarygodne dowody z dokumentów zgromadzonych w toku procesu, przedłożonych przez powoda, bowiem były one zgodne z zeznaniami stron, ich autentyczność ani prawdziwość zawartych w nich informacji nie była przez strony kwestionowana, ani też nie budziła wątpliwości Sądu co do swojej wiarygodności.

Za w pełni wiarygodne Sąd uznał także dowody z dokumentów zebranych w aktach (...) i (...) Sądu Rejonowego w. T., bowiem były to dokumenty urzędowe, których autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron procesu.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania stron postępowania W. W. (1) i J. W. (1), na okoliczność aktualnej sytuacji i źródeł dochodów powoda i pozwanego oraz zdolności pozwanego do samodzielnego utrzymania się, bowiem zeznania te były potwierdzone dokumentacją dołączoną do akt sprawy jak też, strony wzajemnie wyjaśniały swoje wątpliwości.

Zgodnie z art. 128, art. 129, art. 133 § 1 oraz art. 135 § 1 i 2 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego kwota alimentów należnych dziecku, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie a nie posiada majątku przynoszącego dochód, zależy od usprawiedliwionych potrzeb dziecka oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości każdego z jego rodziców, albowiem obowiązek alimentacyjny spoczywa w odpowiednich częściach na obojgu rodzicach, stosownie do ich aktualnych możliwości finansowych.

Natomiast na mocy art. 135 § 3 kro rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możności samodzielnego utrzymania się.

Na podstawie art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego, w tym także ustalenia, że obowiązek alimentacyjny wygaś.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14.(...).1997r., sygn. akt III CKN 217/97 (Prokuratura i Prawo z 1998r., Nr 9, poz. 28) wskazano, iż „Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku "troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka" i należytego przygotowania go, odpowiednio do jego uzdolnień, do pracy zawodowej (art. 96 krio). Obowiązek ten nie jest ograniczony przez żaden sztywny termin, a w szczególności - przez termin dojścia przez alimentowanego do pełnoletności. Nie jest także związany ze stopniem wykształcenia w tym sensie, że nie ustaje z chwilą osiągnięcia przez alimentowanego określonego stopnia podstawowego lub średniego wykształcenia. Jedyną miarodajną okolicznością, od której zależy trwanie bądź ustanie tego obowiązku, jest to, czy dziecko może utrzymać się samodzielnie, przy czym przyjmuje się, że nie można tego oczekiwać od dziecka małoletniego. Z tej przyczyny w odniesieniu do dzieci, które osiągnęły pełnoletność, brać należy pod uwagę to, czy wykazują chęć dalszej nauki oraz czy osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie nauki. Przeciwnie stanowisko prowadziłoby do zahamowywania, a co najmniej znacznego utrudniania dalszego rozwoju dziecka, a to przez pozbawianie go środków materialnych niezbędnych do kontynuowania nauki po osiągnięciu pełnoletności, pozostawałoby zatem w sprzeczności ze wspomnianym wyżej podstawowym obowiązkiem rodzicielskim.” Z kolei w wyroku z dnia 8.08.1980r., sygn. akt III CRN 144/80 (OSNC z 1981r., Nr 1, poz. 20) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że: „Rodzice nie są obowiązani dostarczać środków utrzymania dziecku, które, będąc już przygotowane należycie do wykonywania przez nie odpowiedniego dla niego zawodu, podejmuje dla podniesienia swych kwalifikacji dalsze kształcenie się, ale w studiach się zaniedbuje, nie robi należytych postępów, nie otrzymuje obowiązujących zaliczeń, nie zdaje w terminie przepisanych egzaminów, a zwłaszcza jeżeli z własnej winy powtarza lata studiów i wskutek tego nie kończy studiów w przewidzianym programem okresie”.

Analiza ww. przepisów kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz orzeczeń Sądu Najwyższego dotyczących obowiązku alimentacyjnego prowadzi do wniosku, że obowiązek alimentacyjny rodziców wobec pełnoletniego dziecka istnieje wówczas gdy dziecko nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie.

W ocenie Sądu w okolicznościach niniejszej sprawy należy wskazać, że doszło do zmiany stosunków pomiędzy stronami, uzasadniającej ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego W. W. (1), względem jego pełnoletniego syna J. W. (1).

J. W. (1) ma obecnie (...) lat. Jest zatem pełnoletni. Pozwany jest zdrowy i zdolny do pracy. Od (...) października 2016r. nie uczy się w szkole. Od tego czasu zrobił kurs na prowadzenie wózków widłowych, żeby znaleźć pracę. Kurs ten był płatny. Obecnie pozwany robi kurs na prawo jazdy. Od czasu zakończenia edukacji szkolnej J. W. (1) pozostaje na utrzymaniu matki i utrzymuje się z alimentów od ojca. Pozwany zamieszkuje razem z matką, dotychczas nie podjął zarobkowej pracy.

W. W. (1) w dniu 14 kwietnia 2017r. złożył pozew o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego jego względem syna. Na rozprawie wniósł o ustalenie wygaśnięcia tego obowiązku od dnia 01 października 2016r. J. W. (1) uznał jednak powództwo poczynając od dnia 14 kwietnia 2017r., od kiedy ojciec złożył pozew.

W oparciu o materiał dowodowy w sprawie Sąd ustalił, że obowiązek alimentacyjny powoda W. W. (1) względem jego syna J. W. (1) wygasł z dniem 14 kwietnia 2017r.

W sprawie nie ulegało wątpliwości, że J. W. (1) jest dorosły i zdolny do pracy. Ponieważ nie pracuje, choć ma taką możliwość, w ocenie Sądu jest zdolny do samodzielnego utrzymania się, co najmniej od 14 kwietnia 2017r. Fakt, że pozwany obecnie nie pracuje jest zależny tylko od niego.

Sąd wziął jednak pod uwagę, że osobie młodej, bez wykształcenia i bez zawodu trudno jest znaleźć pracę. Ze potrzebuje przynajmniej specjalistycznych kursów, które znalezienie pracy ułatwią. Tak też zachował się pozwany, który po zrezygnowaniu z nauki w szkole zrobił kurs wózków widłowych. Oczywistym jest, że w tym czasie miał możliwość podjęcia choćby dorywczej pracy, ale brak zawodu i doświadczenia, nie pozwalał mu na pracę w takim wymiarze, i za takie wynagrodzenie, które pozwalałoby mu samodzielnie się utrzymać. Pozwany był wówczas na utrzymaniu matki, a zdaniem Sądu powinien być także na utrzymaniu ojca, w przypadającej na niego części.

Dlatego zdaniem Sądu niezasadne było żądanie powoda ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego wobec syna, od początku miesiąca od którego przestał on chodzić do szkoły, bowiem przesłanką do samodzielnego utrzymania się nie jest zaprzestanie kontynuowania edukacji ale zdolność do samodzielnego utrzymania się. Zdaniem Sądu z dniem zaprzestania edukacji w szkole J. W. (1) tej zdolności nie miał. Miał szansę nabyć ją szybciej podejmując się dodatkowych kursów, które zwiększałyby jego możliwości zatrudnienia, a na to potrzebował czasu, na znalezienie pracy zarobkowej, podczas którego nie można uznać, że tylko matka powinna go utrzymywać. Zwłaszcza, że nie mógł liczyć na wsparcie duchowe ze strony ojca, jego dobrą radę czy pomoc w znalezieniu pracy.

Ponadto, w okresie od (...) października 2016r. do 13 kwietnia 2017r. powód płacił alimenty na syna, pozwany te pieniądze zużywał na bieżące utrzymanie, zwłaszcza że kwota alimentów nie była wysoka i z pewnością nie zaspokajała jego potrzeb.

Wskazać przy tym trzeba, że korzystając z alimentów do kwietnia 2017r. pozwany (wciąż bez pracy, bez dochodów, bez wykształcenia i bez zawodu) nie miał świadomości, że ojciec nie chce na niego płacić alimentów, ponieważ do czasu złożenia pozwu powód takiej informacji pozwanemu nie udzielił. Ponieważ do kwietnia 2017r. powód płacił alimenty na syna pełnoletniego, nie kwestionował swojego obowiązku alimentacyjnego, brak jest podstaw do ustalenia wygaśnięcia tego obowiązku z datą wcześniejszą, tym bardziej że kwoty alimentów zostały zużyte na bieżące potrzeby pozwanego.

Skoro J. W. (1) uznał powództwo od dnia 14 kwietnia 2017r. kiedy ojciec złożył pozew, brak było podstaw do przyjęcia innej – późniejszej - daty wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego. Tym bardziej, że pozwany w tym czasie skończył już kurs wózków widłowych i miał czas na poszukiwanie pracy, od zakończenia kursu do 14 kwietnia 2017r., takiej pracy zarobkowej, która pozwalałaby mu na samodzielne utrzymanie się. Od tego czasu pozwany nie wykorzystywał swoich możliwości zatrudnienia i możliwości zarobkowych, pomimo że je miał.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w pkt I. wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, mając na uwadze że powód był zwolniony od opłaty sądowej, zaś pozwany obecnie nie ma źródła dochodów i nie możliwości uiszczenia opłaty sądowej.